

Sygn. akt I C 554 /11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Wiercińska – Bałaga

Protokolant Renata Bleichert

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2013 r.

w Zgorzelcu

sprawy z powództwa I. M. i Z. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. solidarnie na rzecz powodów I. M. i Z. M. kwotę 55.000 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 07 września 2010 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwotę 6853,66 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pozwanemu aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 1750 zł tytułem brakującej części opłaty od rozszerzonego powództwa.

Sygn. akt I C 554/11

UZASADNIENIE

Powodowie I. M. i Z. M. domagali się zasądzenia na ich rzecz solidarnie od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 20000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2011 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powodowie przytoczyli, że faktem bezspornym jest, że w dniu 7 sierpnia 2010 r. na skutek powodzi doszło do powstania szkody w należącym do powodów lokalu mieszkalnym położonym w B. przy ul. (...), a polegającej na jego całkowitym zniszczeniu. W chwili powstania szkody strony łączyła umowa ubezpieczenia (...) na podstawie polisy nr (...). W toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodom odszkodowanie w kwocie 13246,66 zł, a następnie kwotę 18267,25 zł. Tymczasem zdaniem pozwanych koszt prac remontowych potrzebnych do przywrócenia ich lokalu do stanu poprzedniego według rzeczoznawcy przekracza 100.000 zł. Ponadto okazało się, że po powodzi zły stan techniczny budynku nie pozwala na jego dalsze użytkowanie, w związku z czym budynek rozebrano i wykreślono z rejestru zabytków.

W odpowiedzi na pozew (k 96-97) strona pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany przyznał, że jako ubezpieczyciel lokalu mieszkalnego powodów ponosi odpowiedzialność za szkodę powodziową z 7.08.2010 r. Zarzucił jednak, że w toku postępowania prawidłowo ustalił na podstawie dokumentacji przedstawionej przez powodów, w tym decyzji z 8.04.2011 r. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nakazującej powodom rozebranie budynku, ekspertyzy konstrukcyjnej budynku po powodzi sporządzonej przez rzeczoznawcę L. A. i wypłacił powodom należne odszkodowanie w kwocie 31513,91 zł. Zdaniem pozwanego w oparciu o powyższe dokumenty jednoznacznie można stwierdzić, że powódź jedynie w części była przyczyną powstania szkody, gdyż uszkodzenia poszczególnych elementów budynku wynikały także z jego wieku, znacznego zużycia technicznego fundamentów, korozji biologicznej więźby dachowej oraz konstrukcji ścian i belek stropowych. Wobec tego tylko niektóre uszkodzenia budynku, a zwłaszcza w obrębie parteru mają związek przyczynowy z powodzią, bo budynek został zalany do wysokości 1,20 m.

Pismem procesowym z 14 listopada 2013 r. (k 384) powodowie rozszerzyli powództwo o kwotę 35000 zł, domagając się ostatecznie od strony pozwanej zapłaty kwoty 55000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2010 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powyższego wskazała, że przy uwzględnieniu całkowitej wartości szkody wyliczonej w oparciu o opinię biegłego a wynoszącej 311447 zł, jak też dotychczas dokonanych wypłat odszkodowania przez pozwaną nadal zalega ona wobec powodów z zapłatą kwoty 55000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. M. i Z. M. na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej są współwłaścicielami lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w B. przy ul. (...), złożonego z 3 pokoi, kuchni i przynależności o powierzchni 83,2 m², dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Zgorzelcu prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem wynoszącym 74/100 w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego działki gruntu nr (...) położonej w B. przy ul. (...), na której budynek jest usytuowany, a dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Zgorzelcu prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(bezsporne)

Powodowie I. M. i Z. M. zawarli ze stroną pozwaną (...) Spółką Akcyjną w W. na okres od 17 maja 2010 r. do 16 maja 2011 r. umowę ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego położonego w B. przy ul. (...) wraz ze stałymi elementami (...) z sumą ubezpieczenia 163300 zł. Zgodnie z §5 ust.1 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) budynek mieszkalny jednorodzinny wraz ze stałymi elementami objęty był ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych między innymi wskutek powodzi. Zgodnie z §29 ust.1 pkt 3 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) wysokość szkody winna być ustalona w odniesieniu do budynku mieszkalnego na podstawie kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej przez ubezpieczonego systemem gospodarczym, przedłożonym przez ubezpieczonego w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody, bądź zgodnie z pkt 1 w przypadku niepodejmowania przez ubezpieczonego odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego mienia lub braku kosztorysu na podstawie cenników budowlanych stosowanych przez (...) S.A., opracowanych przez przedsiębiorstwa wyspecjalizowane w zakresie budownictwa. Przy czym zgodnie z ust.2 §29 ogólnych warunków ubezpieczenia wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia powstania szkody, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem odbudowy lub naprawy albo kosztorysem według wartości nowej tj. wartości odpowiadającej kosztom naprawy lub odbudowy zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów (pkt 79 ppkt a §2 owu), bądź według wartości rzeczywistej tj. wartości nowej pomniejszonej o faktyczne zużycie (pkt 81 §2 owu). Przy czym w myśl §82 ust.4 owu ubezpieczyciel winien wypłacić odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.

(dowód: polisa serii (...) k 18-19; ogólne warunki ubezpieczenia (...) k 20-27)

Budynek przy ul. (...) w B. był budynkiem przysłupowym, jednorodzinny, murowany, dwukondygnacyjny z nieużytkowym poddaszem i niepodpiwniczonym. Miał więźbę dachową drewnianą krytą dachówką, drewniane stropy,

stolarkę okienną i drzwiową drewnianą, Posadzki w nim były wykonane z terakoty, paneli i wylewek cementowych. Był wyposażony w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną, ogrzewanie centralne z pieca na paliwo stałe. Wiek budynku wynosił ponad 150 lat, był on wpisany do rejestru zabytków nr (...) w dniu 23.10.1978 r. Budynek był przebudowywany w latach 80-tych XX wieku przez ówczesnego administratora- wówczas była wymieniana stolarka okienna, podłogi, części ścian, drzwi. Belki były częściowo zaatakowane korozją biologiczną.

(dowód: zeznania powoda Z. M. k 244 verte-245; dokumentacja fotograficzna k 254; ekspertyza konstrukcyjna obiektu po powodzi sporządzona przez L. A. w aktach Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z.)

W dniu 07 sierpnia 2010 roku w wyniku długotrwałych i silnych opadów deszczu znaczny obszar B., w tym budynek przy ul. (...) uległ zalaniu w wyniku powodzi spowodowanej wystąpieniem z koryta potoku M.. Woda zalała budynek przy ul. (...) w B. do wysokości 120 cm na parterze budynku. W wyniku działania wody zniszczeniu uległy ściany parteru budynku do wysokości 140 cm. W wyniku silnego podmycia falą powodziową ław fundamentowych nastąpiło zagrożenie utraty nośności fundamentów i przekroczenia stanu granicznego nośności ścian i fundamentów budynku. Mur oporowy stanowiący zabezpieczenie fundamentu ściany frontowej zachodniej został silnie podmyty i w części uszkodzony (wyrwane bloki kamienne, wypłuczyny spoin, podmycie fundamentów muru). W budynku nastąpiła utrata nośności fundamentów i przekroczenie stanu granicznego nośności ław i ścian fundamentowych oraz pozostałych elementów konstrukcyjnych budynku: ścian, stropów, więźby dachowej, co stanowiło podstawę do skreślenia budynku z rejestru zabytków decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 21 marca 2011 r. oraz stanowiło podstawę do wydania przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z. decyzji administracyjnej nr 71/2011 z 8 kwietnia 2011 r. nakazującej rozbiórkę budynku, które to rozbiórka została wykonana w sierpniu 2011 r.

(dowód: zeznania powoda Z. M. k 244 verte-245; dokumentacja fotograficzna k 254; ekspertyza konstrukcyjna obiektu po powodzi sporządzona przez L. A. w aktach Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z.; akta Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Z.; decyzja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 21.03.2011 r. k 166-167; zeznania świadka W. P. k 168 verte-169; zeznania świadka L. A. k 314; opinia biegłego K. L. k 321-375)

Powodowie w dniu 7 sierpnia 2010 r. zgłosili pozwanej szkodę na skutek zalania ich lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w B. na skutek powodzi. W toku postępowania likwidacyjnego powodowie w dniu 18.11.2010 r. przedstawili pozwanej kosztorys szkody sporządzony przez W. P., który ustalił koszt remontu lokalu mieszkalnego powodów na kwotę 103118,39 zł i na jego podstawie wezwali pozwaną do uiszczenia na ich rzecz tej kwoty tytułem odszkodowania za zniszczenia budynku mieszkalnego. Strona pozwana po dokonaniu weryfikacji przedmiotowego kosztorysu przy przyjęciu tzw. wartości rzeczywistej szkody oraz stawek i narzutów z własnych kalkulatorów ustaliła w oparciu o kosztorys weryfikacyjny sporządzony przez jej pracownika, iż wartość szkody w budynku wynosi 13246,66 zł i na jego podstawie wypłaciła powodom na podstawie decyzji z 20.08.2010 r. odszkodowanie w tej kwocie. Decyzją z 22.11.2010 r. pozwana ustaliła, że wysokość szkody wynosi ogółem 31513,91 zł i wypłaciła powodom dodatkowo kwotę 18267,25 zł. Pismem z 14.11.2011 r. powodowie wezwali pozwaną do zapłaty im dalszej części odszkodowania w wysokości 131786,09 zł.

(dowód: akta szkodowe k 103-159; pismo powódki z 15.10.2010 r. wraz z dowodem nadania k 17-18; kosztorys k 56-74 wraz z informacją dotyczącą budynku k 42-43; pismo powodów z 14.11.2011 r. wraz z potwierdzeniem nadania k 92)

W celu przywrócenia lokalu mieszkalnego powodów do stanu przed powodzią niezbędne byłoby wykonanie kompleksowych robót budowlanych w odniesieniu do odtworzenia budynku mieszkalnego mając na uwadze udział w nieruchomości związany z lokalem powodów a wynoszący 74%. W celu wzmocnienia ław fundamentowych oraz uzupełnienia ścian muru oporowego od strony rzeki przewidziano częściowe wygrodenie koryta rzeki ścianką szczelną typu Larsen z pompowaniem ciągłym wody w czasie realizacji podstawowych robót fundamentowych. W zakresie fundamentów konieczna byłaby przebudowa muru oporowego na całej długości oraz uzupełnienia, zaspoinowania ścian muru oporowego. Dla odtworzenia budynku mieszkalnego konieczne jest wykonanie robót ziemnych pod fundamenty budynku, ław fundamentowych budynku, izolacji przeciwwilgociowych fundamentów, warstw wyrównawczych na gruncie, izolacji przeciwwilgociowych podłóży podposadzkowych na gruncie, izolacji

termicznych podłóży podposadzkowych na gruncie (żużel), posadzek betonowych na gruncie, ścian z cegły ceramicznej i drewnianych ryglowych, wykonanie nadproży okiennych i drzwiowych, komina murowanego z cegły ceramicznej, stropów belkowanych drewnianych, podłóg drewnianych, posadzek ceramicznych i posadzek z paneli, więźby dachowej drewnianej, pokrycia dachu dachówką ceramiczną, konstrukcji ścian, stropu i dachu werandy, pokrycia dachu werandy, opierzenia dachu z blachy stalowej ocynkowanej, rynien, rur spustowych z blachy stalowej ocynkowanej budynku i werandy, zamontowania stolarki drzwiowej wewnętrznej i zewnętrznej oraz okiennej, parapetów zewnętrznych i wewnętrznych, wykonie tynków wewnętrznych ścian, tynków zewnętrznych, szalowania deskami ściany szczytowej, robót malarskich, wykonie instalacji wodno-kanalizacyjnej z przyłączami i robotami ziemnymi, instalacji elektrycznych z przyłączami i robotami ziemnymi, instalacji elektrycznych z osprzętem i opomiarowaniem, instalacji wodnej z osprzętem i opomiarowaniem, instalacji kanalizacyjnej z osprzętem, instalacji centralnego ogrzewania z kotłem, grzejnikami i osprzętem. Koszt wykonania tych prac na poziomie uśrednionych cen rynkowych z III kwartału 2010 r. dla województwa (...) wydawnictwa (...) wynosi 311447 zł.

(dowód: opinia biegłego K. L. k 321-375)

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę materialną roszczenia powodów, stanowił przepis art. 805 kc, który zawiera ogólną definicję umowy ubezpieczenia. Zgodnie z jego treścią ubezpieczający zobowiązuje się opłacić składkę, a zakład ubezpieczeń spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, to jest zdarzenia losowego. Wobec tego, że przepisy kodeksu cywilnego ani ustawy ubezpieczeniowej nie regulują szczegółowo całokształtu kwestii związanych z ubezpieczeniem w każdym z jego rodzajów, dlatego też szczegółowe postanowienia dotyczące konkretnego ubezpieczenia ustalane są w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków dobrowolnego ubezpieczenia, które należy traktować jako część umowy. Szkada powstaje w chwili zdarzenia objętego odpowiedzialnością ubezpieczyciela i podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 kc, a w wypadku odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń – według zasad określonych w § 2 tego przepisu. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje w chwili wystąpienia szkody, odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie. Odpowiedzialność ubezpieczyciela ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej, a przepis art. 13 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U nr 124, poz. 1151 z późn.zm.) wprost stanowi, że odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia .

Jak stanowi art. 824 § 1 kc jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela. Natomiast sposób określania wysokości szkody ogólnie określony w art. 363 kc uszczegółowienie znajduje w ogólnych warunkach ubezpieczenia i na ich podstawie została ustalona szkoda w przedmiotowej sprawie. Wbrew stanowisku pozwanej, wyrażonym w odpowiedzi na pozew, odszkodowanie winno zostać ustalone na podstawie wartości nowej, a nie rzeczywistej. Wynika to wprost z umowy ubezpieczenia. Ogólne warunki ubezpieczenia rozróżniają dwa sposoby wyliczania sumy ubezpieczenia: wartości nowej i wartości rzeczywistej. Zgodnie z §27 pkt 4 i §29 ust. 1 pkt 1 ogólnych warunków ubezpieczenia (...) rozmiar szkody winien być ustalony w odniesieniu do budynku mieszkalnego według wartości rzeczywistej tj. wartości odpowiadającej kosztom naprawy lub odbudowy zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów pomniejszonej o zużycie techniczne budynku przed powodzią (pkt 81 §2 owu).

Przy czym ustalenia tak związku przyczynowego, wysokości jak i zakresu szkody doznanej przez powodów na skutek powodzi z 7.08.2010 r. Sąd dokonał na podstawie opinii biegłego K. L.. Zadaniem Sądu opinia biegłego K. L. jest rzetelna, jasna i pełna, bowiem wyprowadzone w niej wnioski są logiczne i naukowo uzasadnione. Również wskazać

należy, iż z istoty i celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy, jak w tym przypadku, wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny i w takim przypadku Sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego jeśli jest ona prawidłowa i jeśli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Przy czym podkreślić należy, iż żadna ze stron w określonym terminie nie zgłosiła żadnych uwag, ani zastrzeżeń co do opinii, co stanowiło wyraz zaaprobowania przez strony przedmiotowej opinii biegłego. Tym samym za oczywiście chybiony należy uznać zarzut strony pozwanej jakoby powodowie nie udowodnili istnienia i wysokości szkody objętej żądaniem pozwu. Zauważyć przy tym należy, że opinia ta co do pozostawiania szkody w takim rozmiarze w związku przyczynowym z powodzią z 7.08.2010 r. zbieżna jest w istocie z wnioskami ekspertyzy sporządzonej przez L. A., na którą się powołuje pozwana, zważyć przy tym należy, że autor ekspertyzy wprost w swoich zeznaniach podał, że wyłączną przyczyną rozbiórki budynku przy ul. (...) w B. było działanie naporu wody powodziowej na budynek, a nie jego wiek i stan techniczny sprzed powodzi.

Z tych też względów Sąd uznał za zasadne żądanie pozwu w jego rozszerzonej postaci tj. co do kwoty 55000 zł, a odpowiadające wyliczonej przez biegłego wartości szkody w wysokości 311447 zł, ograniczonej jednak do sumy ubezpieczenia wynoszącej 163300 zł i pomniejszonej o dotychczas wypłacone powodowi przez pozwaną odszkodowanie w kwocie 31513,91 zł.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481§1 i 2 kc, mając na względzie fakt wymagalności roszczenia, bowiem roszczenie poszkodowanego zgodnie z art. 817§1 kc w zw. z §82 ust. 4 owu miało charakter terminowy, a w odniesieniu do dnia zgłoszenia szkody dzień 7 września 2010 r. jest uchybieniem terminowi i od tej daty Sąd zasądził należne powodowi odsetki ustawowe.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 kpc, zasądzając solidarnie na rzecz powodów kwotę 6853,66 zł, w tym 1000 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 2236,66 zł tytułem kosztów opinii biegłego oraz wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 3600 zł ustalone na podstawie §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Natomiast o nieuiszczonych w części kosztach sądowych, obejmujących brakującą część opłaty od pozwu w związku z rozszerzeniem powództwa w wysokości 1750 zł Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz. 594 z póź. zm.) w zw. z (...)§2 kpc w zw. z art. 98 kpc.